

پانزده هزار و هشتصد تومان تهیه شده که از طرف دولت به مجلس هم تقدیم شده است و البته بعضی این که از طرف مجلس تصویب شود اقدام خواهد شد این است که بنده هم مخصوصاً تقاضای منی نمایم این مسئله را زودتر جزو دستور قرار دهند که از مجلس بگذرد و تعمیرات مزبور شروع شود

(مجلس سه ساعت و نیم از شب گذشته ختم شد)

رئیس مجلس - مؤتمن الملك

صورت مشروح مجلس یوم چهارشنبه بیست و پنجم ربیع الاول ۱۳۴۰ مطابق ۲۳ هجری ۱۳۰۱

مجلس يك ساعت قبل از غروب ریاست

آقای مؤتمن الملك تشکیل گردید .

(صورت جلسه یوم قبل را آقای

امیرناصر قرائت نمودند)

رئیس - در صورت جلسه ایرادی نیست؟

آقای حائری زاده

(اجازه)

حائری زاده - اعتراض بنده راجع

باملاک طومانیان است که در صورت جلسه مجمل نوشته شده است و باید توضیح داده شود. چون وثوق الدوله يك یولی گرفته بعد تلگراف کرده است که املاک طومانیان در مقابل دویست هزار تومان از آن پول است بنده عرض کردم دولت مکلف است تکلیف این کار را معین کند و لوازمی که طرف هر دولتی هم باشد باید تکلیف املاک را معین کنند و اگر یولی از کسی گرفته شده بگیرند بصاحبش رد کنند. نه این که يك یولی یا يك ملک را متعلق بدولت می دانستم

رئیس - آقای فتح الدوله

(اجازه)

فتح الدوله - بنده در دستور عرض

داختم .

رئیس - آقای نصرت الدوله

(اجازه)

نصرت الدوله - بنده هم راجع

بدستور عرض داشتم

رئیس - آقای شیخ الاسلام اصفهانی

(اجازه)

شیخ الاسلام - بنده يك اشاره

راجع بمسافرت مولینور کردم و عرض کردم بریزوز که این مسئله در روزنامه های معلی منتشر شد بنده بتوسط مقام محترم ریاست سؤالی از وزیر پست و تلگراف کردم که ایشان احضار شده و جواب سؤال بنده را بدهند و در صورت جلسه اشاره باین مسئله نشده است

رئیس - آقای دستغیب

(اجازه)

دستغیب - بنده هم در دستور

عرض داشتم .

رئیس - صورت جلسه دیگر ایرادی

ندارد ؟ آقای فتح الدوله

(اجازه)

فتح الدوله - در جلسه قبل که مقام محترم ریاست مقرر فرمودند لایحه امتیاز فقط جزء دستور امروز باشد بنده عرض کردم چون مسئله امتیاز فقط مسئله خیلی مهمی است خوب است دوسه روز این مسئله بماند که کاملاً در آن غور بشود و بعد مطرح شود و چون خیلی مهم است لازم است که مابلا در آن مذاقه نمایم و حالاً هم عقیده ام این است که این مسئله بماند و آن سه ماده راجع بقانون موقتی هیئت منصفه پیشنهاد کرده است همانطور مطرح شود و مسئله امتیاز بماند تا موقتی که کاملاً در آن مذاقه بعمل آید

رئیس - آقای نصرت الدوله

(اجازه)

نصرت الدوله - اظهارات آقای فتح الدوله قدری هریض بنده را مشکل کرد بنده می خواستم عرض کنم بواسطه عدم حضور دولت لایحه امتیاز فقط از دستور قسمت اول مجلس خارج بشود و بماند تا موقتی که هیئت دولت هم حاضر شوند. حالا هم همین را تقاضا می کنم ولی نه بطوریکه مقرر شود عقاید آقای فتح الدوله در بنده اثر کرده بنده بهیچوجه زمینه را بر این مذاکره در این امر غیر حاضر نمی بینم ولی قصدم این است که در موقع مذاکره در این امر اهمیت دولت هم حاضر باشد

رئیس - آقای دستغیب

(اجازه)

دستغیب - بنده هم مخالفم که مسئله امتیاز فقط جزء دستور امروز باشد. البته آقایان هم تصدیق می فرمایند که مسئله امتیاز فقط يك مسئله عادی مثل قانون استخدام نیست و چون خیلی مطلب مهمی است تقاضا می کنم از دستور امروز خارج شود. و علت این است که در آن مطالعه نکرده ایم و علت مطالعه نکردن هم این بود که تصور می کردیم باین زودی بمجلس نیاید و چون در آن مطالعه نکرده ایم خوب است از دستور امروز خارج شود. و اقلاً يك هفته عقب بیافتد که کاملاً در آن مذاقه بعمل آید

رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب

(اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - بنده در جواب آقای فتح الدوله و آقای دستغیب عرض می کنم مثلی است مشهور می گویند هفت سال است ۴ روز مهلت خواسته اند و بآن ها نمی دهند حال قریب یکسال است مسئله فقط مطرح است و هر وقت که بنامی شود در آن مذاکره شود آقایان می گویند دوازده مهلت چه سیاستی در این کار هست نمایانم در هر حال عقیده بنده این است هر چه زودتر این مسئله جزو دستور شود بهتر است

رئیس - آقای سلیمان میرزا

(اجازه)

سلیمان میرزا - بنده در این موضوع

مرضی ندارم .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

(اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده خواستم بآقای دست غیب عرض کنم بجهت مناسبت فرمودید قانون استخدام اهمیت ندارد ؟ در صورتی که تمام اهمیت ها در قانون استخدام است و در خانه هم عرض می کنم خوب است همانطور که شاهزاده نصرت الدوله فرمودند مسئله امتیاز فقط بماند تا موقتی که هیئت دولت هم حاضر شود .

رئیس - آقای نصرت الدوله

(اجازه)

نصرت الدوله - بنده بسمت مغربی

کمیسیون تقاضا می کنم این مسئله بماند تا هیئت دولت حاضر شود .

رئیس - رأی می گیریم که مسئله امتیاز فقط بماند برای بعد از تنفس . آقایانی که این ترتیب را تصویب می کنند قیام فرمایند .

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . آقای سلیمان

میرزا .

(اجازه)

سلیمان میرزا - حالا که این مطلب از دستور قسمت اول جلسه خارج شد اگر آقایان موافقت فرمایند دوماده از قانون استخدام که بکمیسیون برگشته بود و حاضر شده است آنها مطرح شود از همان هم بخوبی حاضر است و اگر آقایان موافقت آن دوماده را بر عرض برسانم

رئیس - رأی می گیریم . آقایانی که تصویب می کنند دو ماده که بکمیسیون برگشته بود و حاضر شده مطرح شود قیام فرمایند .

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

آقای محمد هاشم میرزا

(اجازه)

محمد هاشم میرزا - عرض بنده راجع بدستور بود که گذشت

رئیس - آقای کازرونی

(اجازه)

کازرونی - بنده هم در دستور عرض داشتم

رئیس آقای سهام السلطان

(اجازه)

سهام السلطان بنده هم راجع بدستور عرض داشتم که گذشت

رئیس آقای سلیمان میرزا

(اجازه)

سلیمان میرزا - چون آقایان قبول فرمودند که این دو ماده مطرح شود لذا بر عرض برسانم

ماده ۲۳ که بکمیسیون ارجاع شده

بود يك مختصر ضمیمه پیدا کرده است که عرض می کنم ماده بیست و سوم سابق که طرح و توزیع شده است این بود بدون طی رتبه مادون بر رتبه مافوق نمی توان ارتقاء یافت و مستخدمینی که از عهده انجام خدمت محوله کاملاً برآمده و مقررات و نظامنامه های اداری را رعایت کرده باشند مستحق ترفیع رتبه خواهند بود مشروط بر این که در هر يك از مراتب اول دوم و سوم و چهارم مذکور در ماده پانزده لا اقل ۲ سال و در هر يك از سایر مراتب لا اقل ۳ سال خدمت کرده باشند و در هر صورت رعایت احتیاج وزارت خانه ها و طرز خدمت و استعداد مستخدم و قدمت خدمت شرط حتمی است

آنچه که کمیسیون اضافه کرده این است : در موقع ارتقاء از يك رتبه برتر بالاتر اشخاصی که با تساوی سایر شرایط از حیث رتبه علمی بالاتر باشند بدیگران حق تقدم خواهند داشت و این اضافه بجهت پیشنهادهایی بود که راجع بمنظور شدن امتیازات فصلی شده بود و اما راجع باشخاص که تصویباتشان از سه کلاس متوسطه زیاد تر است خبری را که کمیسیون تصویب کرده و ماده بیست و چهارم قرار داد این است که بر عرض برسانم :

ماده بیست و چهارم . اشخاصی که از مدارس عالی داخله و یا خارجه راجع به بلومی که مخصص بوزارتخانه ای است که در آن مستخدم می شوند تصدیق نامه رسمی فارغ التحصیلی دارند (از درجه لیسانس به بالا) در صورتی که رتبه علمی آنها عالی تر از رتبه باشد که مطابق شرایط اختصاصی آن وزارتخانه برای ورود بر خدمت معین گشته است در درجات اول و دوم مذکور در ماده پانزدهم شش ماه و در درجات سوم و چهارم یکسال و از درجه پنجم بیلا مطابق همین قانون باید دوره خدمت را طی نمایند

بعبارت اخیری اشخاصی که تحصیلات شان قدری بیش از تحصیلات ۳ ساله متوسطه است که در این ماده معین شده است می توانند بطوری که معین شده در درجات سوم و چهارم یکسال مانده و بمقامات عالی ارتقاء یابند و مادر کمیسیون حساب کردیم که تقریباً پنج یا شش سال باید زحمت بکشند تا بتوانند آن تحصیلات اضافی را دارا شوند و این استثنائی را که کمیسیون قائل شده است تقریباً پنج سال تفاوت می کند و این پنج سال را هم برای آن مدتی که آن اشخاص عمر خود را برای تحصیل صرف کرده اند منظور داشت

مدرس يك مدتی هم برای این استثناء پیشنهاد شده بود

سليمان میرزا - آن ده سالی را که شاهزاده نصرت الدوله پیشنهاد کردند با حضور آقایان معاونین در کمیسیون راجع به آن مذاکراتی بعمل آمد ولی نهایتاً کمیسیون آنرا عملی ندیدند البته منتها آمال و آرزوی عموم ما این است که تاده سال دیگر جوان های مملکت اشخاصی باشند تحصیل کرده و فارغ التحصیل ولی متاسفانه این مسئله در حکم آرزو است و با ترتیباتی که امروز برای تحصیل اشخاص ملاحظه می فرمائید تا ده سال دیگر نمی شود يك اشخاص فارغ التحصیلی را دارا شویم که معلومات مدارس عالی یا اقل شش ساله متوسطه را دارا باشند و بتوانیم تمام اعضاء ادارات را از آن قبیل اشخاص معین کنیم باین مناسبت کمیسیون ده سال را عملی ننمیدند و این ماده که کمیسیون پیشنهاد کرده ۵ سال برای اشخاصی که پیش از سه سال متوسطه را بقدری که در ماده ۲۴ نوشته شده تحصیل کرده اند تخفیف داد و علاوه قید شده است اشخاصی که رتبه علمی آن ها بالاتر است حق تقدم دارند و باین ترتیب بهتر رعایت فضیلت علمی شده است و برای اشخاص تحصیل کرده هم به عقیده کمیسیون اینطور بهتر است و چون سؤال فرمودند مجبورم گفتی از عقاید کمیسیون را شرح دهم چنانکه ملاحظه می فرمائید در ضمیمه ماده بیست و سوم قید شده است که هر کس مزایای علمی او بر سایرین رجحان داشته باشد او مقدم است و اگر بنا بود ده سال را که پیشنهاد کرده اند یا سایر پیشنهادها را کمیسیون قبول می کرد بعقیده نمایندگان دولت و اعضاء کمیسیون يك سال بعد از آن که این قانون بموقع عمل می آمد اشکالاتی تولید میشد . مثلاً پیشنهادی که آقای حاج مخبر السلطنه فرمودند که اشخاصی که تحصیلاتشان تا فلان درجه است از فلان رتبه بالاتر نروند . فرض بفرمائید شخصی تقریباً بیست سال در یکی از ادارات با کمال راستی و درستی خدمت کرده و حالاً در درجه پنجم است و با رعایت شرایط مندرجه در قانون باید بدرجه ششم داخل شود . اگر بنا شود باو بگوئیم که چون درجه تحصیلات تو مثلاً از شش کلاس متوسطه بیشتر نیست حق ارتقاء رتبه نداری این کمال ظلم است زیرا این شخص این مدت را در اداره با سادقت و راستی بدولت خدمت کرده و وقت آنکه برود تحصیلات خود را تکمیل کند نداشته از آن طرف هم دولت نمیتواند اشخاصی را که تحصیلاتشان فرضاتاً کلاس پنجم مدارس عالی است یکمرتبه در درجه پنجم و ششم داخل کند در این صورت مدتها درجه پنجم و ششم خالی میماند و در

حقیقت این قانون سبب می شود تا موقعی که اشخاص تحصیل کرده در این مملکت بقدر کفایت نیستند درجه پنجم و ششم و هفتم و هشتم و نهم توقیف بماند و این مسئله سبب عدم جریان انتظام اداری می شود و برای اینکه این قانون عملی بشود کمیسیون استهضام با حضور آقایان معاونین و مخصوصاً پیشنهادی که آقای منصور - السلطنه در این باب نمودند اینطور صلاح دانست اشخاصی که درجه فضل شان زیادتر است همیشه مقدم باشند و باین ملاحظه همین طور که ملاحظه فرمودید کمیسیون پیشنهاد نمود . حالا هم بسته است بنظر آقایان نمایندگان

رئیس - آقای حاج مخبر السلطنه (اجازه)

حاج مخبر السلطنه - متاسفانه بنده مجبورم که عرایض سابق خودم را تکرار کنم و آن این است اشخاصی که امروز در ادارات ما کار می کنند با ملاحظه این مدتی که ما مدرسه پیدا کرده ایم و آن عده که از مدارس متوسطه بیرون آمده اند چند سال طول دارد که این از مدرسه بیرون آمده اند بدرجه ششم و هفتم و هشتم و نهم برسند و گمان می کنم با رعایت این قانون که در هر درجه مستخدم باید ۲ سال یا ۳ سال بمانند تاده سال دیگر هم این بچه ها که کلاس سوم متوسطه را طی کرده اند و به نظر بنده بچه هستند به درجات ششم و هفتم و هشتم و نهم نخواهند رسید و اگر احصائیه صحیحی در کار باشد معلوم میشود عده جوانهایی که تا کلاس ششم مدارس متوسطه طهران و مدرسه سیاسی یا مدرسه امریکائی که حقیقتاً از مدرسه متوسطه درجاتش بالا تر است طی کرده اند و بفرنگستان رفته اند و در مدارس عالی آنجا هم تحصیل کرده اند من حیث المجموع عده آنها از اشخاصی که سه کلاس متوسطه را طی کرده اند و می خواهند داخل در ادارات ما بشوند یا شده اند زیاد تر است و عرایضی که بنده در جلسه قبل کردم نه برای اشخاصی بود که ده سال بیشتر زحمت کشیده و تحصیل کرده اند و بهتر بکار مملکت می خورند بلکه برای مملکت و وزارتخانه ها بود و هیچ نظری با اشخاص نداشته و عقیده ام این است در موقع قانون نویسی بایستی سعی ما این باشد اشخاصی را تشویق کنیم که بیشتر زحمت کشیده و تحصیلاتشان را کامل تر کنند و اگر بنا باشد همین قناعت کنیم که اشخاصی که تحصیلاتشان تا کلاس سوم متوسطه است و از نقطه نظر رشد علمی بچه اند داخل ادارات شوند و تمام درجات را طی کنند خوب نیست زیرا ممکن است اولیاء این بچه ها برای اینکه چند سال کمتر خرج کنند و متحمل زحماتی نشوند زود بروند بچه های خود را

از کلاس سوم مدارس متوسطه بیرون بیاورند و بفرستند در یکی از ادارات و با این ترتیب يك سدی جلوی تکمیل تحصیل اشخاص بسته می شود . این نظریه بنده بود که آن روز هم عرض کردم و قابل توجه شد و حالا هم بهمان عقیده باقی هستم و اگر بنا شود بچه هایی که سه کلاس متوسطه را طی کرده اند که در نظر بنده هیچ نمی دانند و در هیچ نقطه از نقاط عالم آنها را بهیچ قبول نمی کنند با مردمان تحصیل کرده يك نردبان را بگیرند و بالا رفته بمقامات عالی برسند بعقیده بنده يك لطمه بزرگی است نسبت بمعارف و يك ظلم بزرگی است نسبت بادارات حالا آقایان خودشان می دانند . این عقیده بنده بوده هست

مخبر - آنطوری که مقصود آقایان بوده است کاملاً تأمین شده است . حالاً ماده ۲۳ را با ضمیمه اش می خوانند و بنده توضیح می دهم مقصود آقای مخبر السلطنه بلکه بیشتر هم تأمین شده است

ماده ۲۳ با ضمیمه اش بشرح ذیل قرائت شد

ماده ۲۳ - بدون طی رتبه مادون به مرتبه ما فوق نمی توان ارتقاء یافت و مستخدمینی که از عهده انجام خدمات محوله کاملاً برآمده و مقررات نظامنامه های اداری را رعایت کرده باشند مستحق ترفیع رتبه خواهند بود مشروط بر اینکه در هر يك از مراتب اول و دوم و سوم و چهارم مذکور در ماده ۱۵ لا اقل دو سال و در هر يك از سایر مراتب لا اقل سه سال خدمت سکرده باشند و در هر صورت رعایت احتیاج وزارت خانه و طرز خدمت و استعداد مستخدم و قدمت خدمت شرط حتمی است و در موقع ارتقاء از يك رتبه برتبه بالاتر اشخاصی که با تساوی سایر شرایط از حیث رتبه علمی بالا تر هستند بدیگران حق تقدم خواهند داشت

مخبر - چنانکه در قانون مقرر شده بدون طی رتبه مادون برتبه مافوق نمیتوان ارتقاء یافت از آن طرف در این ماده قائل شده ایم اشخاصی که معلومات آنها زیاد تر است مقدمند و کسانی که از مدارس عالی داخل یا خارجه را جمع بملومی که مخصوص بوزارت خانه است که در آنجا استخدام می شوند تصدیقاً رسمی فارغ التحصیلی دارند در درجه اول و دوم و ششم و در درجه سوم و چهارم یکسال بیشتر نخواهند ماند و اگر حساب کنیم اشخاصی که از مدارس عالی دیلم ندارند در ظرف ۸ سال باید تا درجه چهارم را طی کنند ولی اشخاص دیلمه در ظرف چهار سال بلکه سه سال این چهار رتبه را طی خواهند کرد علاوه در پیشنهادها قید شده بود کسی که یکی از مدارس عالی را طی کرده است در ترفیع رتبه مقدم باشد ما بالا تر از آن را قائل شده ایم و گفته ایم اگر در وقت استعفا ترفیع رتبه پیدا کردند

و تمام شروط را هم دارا بودند باز آنکه تحصیلاتش زیاد تر است و لولاینکه يك کلاس مدرسه عالی هم باشد مقدم است پس ما بخوبی مقصود آقای مخبر السلطنه بلکه بالاترش را هم قائل شده و تأمین کرده ایم و گمان می کنم دیگر شبهه باقی نباشد

رئیس - آقای نصرت الدوله (اجازه)
نصرت الدوله - بنده بسامده موافقم لکن از اظهارات آقای مخبر السلطنه و توضیحی که آقای مخبر دادند می ترسم اگر يك توضیحات کاملتری در قانون داده نشود تولید سوء ظنهایی بشود نظریاتی که آقای مخبر السلطنه چه در آن جلسه و چه در این جلسه فرمودند مورد تصدیق و قبول همه است کمیسیون هم چنانکه آقای مخبر فرمودند سعی کرده است که آن نظریات را بطور کامل بلکه اکمل رعایت کند ولی اصل اشکال اینجاست که برای بنده هم که یکی از موافقین این قانون هستم تولید سوء تفاهمی کرده و لازم است توضیح داده شود این قیدی که در قانون شده و یکی از شرایط دخول در ادارات را تحصیلات سه ساله متوسطه معین نموده است بنده تصور میکنم تحصیلات سه ساله متوسطه حداقل تحصیلاتی است که برای هر گونه استفاده دولتی معین شده مثلاً تلگرافچی که آقای مخبر السلطنه هم مثل زوند باید عمل تلگراف را بداند و لولاینکه عمل تلگراف را هم هر قدر خوب بداند اگر تحصیلات سه ساله متوسطه را نداشته باشد نباید قبولش کرد ولی اگر این مسئله هم این معنی را نباید بشنید که ما تصور کنیم کسی که تحصیلات سه ساله متوسطه را دارا باشد می تواند مثلاً دو وزارت خارجه داخل شده و برورایام بمقامات عالی ارتقاء یابد و اگر مقصود کمیسیون این باشد که بنده با فرمایشات آقای مخبر السلطنه کاملاً موافقم ولی می دانم نظر کمیسیون هم این نیست زیرا در ماده دیگر نوشته شده هر وزارت خانه بر طبق نظام نامه خاصی تحصیلات لازمه وزارت خانه را معین می کنند و ما هیچوقت نباید ذهنمان را متوجه این مسئله بکنیم که اشخاصی که سه ساله متوسطه را طی کرده اند بدون داشتن معلومات لازمه اداری میتوانند تمام درجات را طی کنند بهر جهت ممکن است این ماده چنانکه برای آقای حاج مخبر السلطنه تولید شبهه کرد نزدیک بود برای بنده هم شبهه تولید کند در خارج هم سبب تولید شبهه هایی بشود لذا خوب است بطور کاملتری این مطلب تصریح شود یا اینکه ممکن است يك کار دیگری بکنند چنانکه بنده تصور می کردم موقعی که در کمیسیون استهضام این مسئله مطرح شود آقایان معاونین حد اقل تحصیلات اختصاصی هر وزارت خانه را معین خواهند کرد مثلاً اگر کسی خواست از درجه سوم

هبانه روز بیست و چهار ساعت هزار جفت
گفتش میدورد آنوقت یک جفت کفش در
بیست و چهار ساعت چطور میتواند موازنه
کند با هزار جفت کفش شما می فرماید
منسوجات خودمان را ترویج کنیم این
صحيح است اما يك معظورانی دارد که
تاکارخانه نباشد نباشد یکی دیگر آنکه
شما چطور می توانید جلوگیری از ورود
منسوجات خارجی بکنید . . .

آقا سید فاضل - ممکن است .

قلندین - هیچ دولتی نمیتواند بگوید
که مصنوعات و منسوجات خارجی وارد
مملکتش نشود . . .

آقا سید فاضل - وقتی نفریدم
نی آید .

قلندین - خطاب به آقای رئیس اجازه
بدهید ماده ۱۱۲ نظامنامه را برای آقایان
بخوانند آقایان گویا نتوانند اند خطاب
به آقا سید فاضل شما برای من تولید
زحمت می کنید وقت مجلس را هم تلف
می کنید قطع کلام نباید کرد . . .

آقا سید فاضل - کسی قطع کلام
نمکند . . .

که کارخانه آوردیم البته جنس زیاد بیرون
می دهم و هر کارخانه در ۲۴ ساعت با اندازه
هزار نفر حمله کار می کند وقتی که جنس
زیاد بیرون آمدارزان می شود و طبعا مشتری
پیدا خواهد کرد والا ما بدون داشتن کارخانه
بیاییم قانون وضع کنیم که ۲۰۰۰ نفری
هزار نفر مستخدم دولت مجبور و ملزم
باشند با زمام رهنی و غیر رهنی که حتما پارچه
وطني بپوشند بنده عقیده ندارم یعنی بنده
عقیده دارم که باید پارچه وطنی بپوشید اما
اول راه تسهیل و سهولت عمل را باید پیدا
کرد بعد باید گفت که تو باید حتما این
لباس را بپوشی بنابراین همان طور که گفتم
اتومبیل باختر نمی تواند مسابقه کند دست
هم با کارخانه نمی تواند مسابقه کند این ها
يك قضایای اقتصادی وقتی است که عرض
می کنم و بعلاوه مانعی توایم در این جا
فائل شویم و بگوئیم يك عده مستخدمی که
هستند هر نوع فشار با آنها وارد بیاید و
مثل همدیبا آنها رفتار کنیم و انواع و اقسام
آزادی های شخصی آنها را بگیریم که
چرا مستخدم دولت است
پس خوب است از بالا شروع کنند
اول آقای رئیس الوزرا ، سایر وزراء
و بعد معاونین و رؤسای ادارات و مکندا و
هكذا باید شروع باین کار کنند آن وقت
بعقیده آقای مدرس ممکن است ثبات اداره
هم تابستان کرباس بپوشد یا کتان یزدی
بپوشد و در زمستان برك بپوشد بنابراین
خوب است آقایان وزراء اول این کار را
بکنند بعد مستخدمین بپوشند و اما نسبت
بو کلاه مانسبت بخودمان این حق را داریم
ولی تصور نمی کنم هیچ منطقی بما اجازه
بدهد که ما يك قانونی وضع کنیم که کلاهی
دوره پنجم و ششم همین سکارا بکنند
این ها عملی نیست بنده ختم می کنم هر اریض
خود را باین که اول کارخانه بعد وسایل
تسهیل کار و ازدیاد منسوجات و مرغوبی
اجناس آنوقت طبعا ایرانی ها شوق می خوند
و هیچ بیزامون منسوجات خارجی هم نخواهند
رفت و این يك اصلی است که امروز در تمام
مالک دنیا این اصلا را اتخاذ کرده اند و
از روی این اصل تجارت خودشان را پیش
برده اند و منسوجات خودشان را ترجیح
داده اند .

ما حکم فرما است خانه باید چون این
قسمت راهم معتقدند و مخالفی نیست ازین
مرحله می گذریم و وارد می شویم در قسمت
ثانی که اگر کربانین شرط را در قانون استخدام
بکنیم که مستخدمین دولت دارای لباس
وطني باشند ؛ اینجا از دو نقطه نظر میشود
مخالفت کرد یکی فرمایشات بعضی از آقایان
که بنظر من نیست آقای تدین بودند یا
شاهزاده سلیمان میرزا که فرمودند بقدر
کفایت منسوجات وطنی نداریم این يك
قسمتی بود که خیلی اهمیت دادند و تکرار
کردند که ما نباید حقایق را مستور کنیم و
فرمودند نداریم در صورتی که خودشان می
فرمودند مستخدمین دولت شاید ده هزار
نفر نشوند در صورتی که برای بیست سی
هزار نفر قشون ازوزارت جنگ دستور می
دهند بکارخانجات یزد و کاشان و اصفهان
یا جای دیگر بقاصله دو ماه یا سه ماه لباس
تهیه می شود برای مستخدمین هم بتدریج
شروع می شود کسی نمی گوید يك مرتبه
تمام مستخدمین لباسهای حالیه خودشان را
دور بریزند و لباس نو بپوشند باید بتدریج
شروع شود لباس و کفش نوئی که می خواهند
بخرند نروند و بیست جفت یا نوزده تومان بخرند
عوض آن کتشیهای دو تومان بخرند و پنج
جفت بخرند که هم خدمتی باقتصاد مملکت
شده و هم از نقطه نظر صلاح خودشان خدمت
بخودشان شده و دیگر مسئله رقابت هم که
هر کدام برون لباسهای تازه شیک بخرند
از میان می رود باید تصدیق بفرمایید اگر
يك ملتی (قطع نظر از مستخدمین اداره)
دولت یا مجلس صلاح او را بداند که او را
سوق بدهد بطرف يك مصالحی در صورتی
که خود او آن مصالح را درک نکند البته
باید مجبورش کرد و دیگر نمی شود گفت
بیچاره مستخدم است حق قدر باید باو فشار
آورد و حق قدر باو تعمیم شود برای اینکه
صلاحش را می دانند و حکایت تزریق بعضی
آمیولهای ضد مرض است مثلا راجع بآبله
کوبی اطفال مردم را مجبور می کنند که باید
بروند در اداره حفظالصحه آبله بکوبند
برای چه برای این که مثلا مرض آبله
نشوند پس باید گریه کرد که چرا این هارا
مجبور کرده اند و چون این هارا باین راه
هدایت کرده اند ظلم کرده اند این راهنمایی
است . . . خیر خواهی است . اگر مجلس این
طور صلاح بداند که يك قانونی وضع کند
مستخدمی را که دولت می خواهد استخدام
کند دارای این شرط باشد و لباس وطنی
بپوشد این تعمیم می خورد در همین قانون
استخدام چندین ماده نوشته شده که تمام
يك تحلیلاتی بر مستخدمین است که دارای چه
شرایطی باشد و چه تحصیلاتی کرده باشد
اینها تمامش تعمیم است پس برای نجات او
و صلاح مملکت هم شرط می کنیم لباس
وطني بپوشد یا باو اجباری شده است اگر

لباس وطنی بپوشد ؟ دیگر آنکه از نقطه
نظر هدم کفایت منسوجات وطنی هم که می
فرمودند بنده عرض می کنم که با اندازه تمام
مستخدمین منسوجات ایرانی درخود ایران
داریم و اما قسمت دیگر را که می فرمایند
اول از طرف مجلس این کار شروع شود
این کار آمال و آرزوی ما است همین امشب
قانونی وضع کنند که و کلا باید لباس وطنی
بپوشند جزء نظام نامه مجلس باشد و جزء
شرایط انتخابات باشد برای بنده و آقایان
و آقایان هم فرق نمی کند که بنده هم
را از پارچه یزدی تهیه کنیم برای حضرت والا
هم فرق نمی کند کلاهشان ماهوت نباشد و
نمد وطنی باشد این ضرر ندارد يك خدمتی
بمملکت شده اعضاء دولت هم تعاضی
ندارند که در عوض ماهوت و فاستونی
های اروپائی برك خراسانی بپوشند در تابستان
هم قد کهای ظریف یزدی یا بوشهری
بپوشند چه ضرر دارد بآن هم مخالف نیستم
که از طبقه بالا شروع شود امروز قانون
استخدام را برای اصلاح مملکت می گذرانند
چه ضرر دارد يك قانونی هم برای اقتصاد
مملکت وضع شود بنده هیچ مانعی برایش
نمی بینم و این را که می فرمایید باید سعی
کرد که بدست نیافتند و با بالاترین قوهها
صنایع خود را تهیه کنند بنده عرض میکنم
با بالاترین قوه که خلافت دارد برای هر
چیز همان احتیاج است تازمانی که هر يك
از افراد یاهر ملتی احتیاج کامل بيك چیزی
پیدا نکنند وارد در يك امری نمی شود
احتیاج خلافت دارد وقتی که ما مستخدمین
را منع کردیم که البته خارجی نباشند و محتاج
بالبسه وطنی شدند این احتیاج خلافتی می
کند یعنی ایجاد می کند وسایل تهیه -
منسوجات را یا بادست یا با کارخانه یا به
وسایل دیگر خودش می رود تعقیب می کند
ما هم تامی توایم باید خدمت باقتصاد بکنیم
این راهم عرض کنم هر چه ما قانون در
مملکت وضع کنیم و هر چه زحمت بکشیم
و ادارات خود را مرتب کنیم تا وارد در اصلاح
اقتصاد مملکت نشویم و باین بهران اقتصادی
مملکت خاتمه ندهیم این قوانین بکار ما
نی خورد عبده اقتصاد است و این يك قدم
شدند که لباس وطنی بپوشند کم کم ممکن
است سایرین هم تاسی کنند و تمام افراد
قشونی هم لباس وطنی می پوشند مردم هم
وقتی دیدند بکنفر مدیر اداره یا معاون
وزارت خانه لباس وطنی بپوشید دیگر برك
نفر کاسب نمی رود فاستونی ذرعی ده تومان
بداشت تومان بیاشش تومان بپرد او هم
لباس وطنی می پوشد و برای او هم بهتر است
این است که عرض می کنم اگر آقایان در این
قسمت مساعدت و موافقت بکنند این يك
خدمت بزرگی است که باین مملکت کرده
اند البته بسته است بنظر بآقایان و بنده
توانم از پارچه وطنی بکنم آیا دهم هزار نفر

هیچ مانعی برایش نمی بینم این قسمت را
هم عرض می کنم و بهر اریض خود خاتمه می
دهم فرمودند متفانی تجارت است که منع
کنیم تجار را از اینکه مال التجاره وارد
کنیم البته ما جلوی تجارت کسی را نمی گیریم
و تجارت هم آزاد است ولی ما هم آزادییم
که تحریم مگر ما مجبوریم که هر چه از
خارج می آورند بخریم مگر امروز اهالی
هندوستان که متاع انگلیسی را نمی خرند
جزو مستملکات انگلیسی نیستند ؟ آزادند
توی سرشان هم نمی توانند بزنند که حتما
مال التجاره آنها را بخرند حالا تجار هم آزادند
مال التجاره بیاورند ما هم آزادییم نمی خریم
اما اینکه می فرمایید اخلاقا باید ابتکار را
بکنند و با موعظه و نصیحت مردم را دلالت
کنند که خود مردم بشوق میروند یا و چه وطنی
را بخرند البته معلوم است ولی به تجربه
رسیده است که تا يك قانونی نباشد که مردم
را مجبور کند موعظه و نصیحت عملی نمیشود
اخلاق ما این است چه باید
کرد پس باید يك قانونی وضع کرد که
يك قسمت اجبار هم ضمیمه آنها بشود تا
عملی شود و بنده این قانون را خیلی خوب و
عملی می دانم

رئیس - آقای سید الملک
(اجازه)
سید الملک - بنده می بینم بعضی
از آقایان بسم الله دوسه دوره است که بسمت
نمایندگی مفتخر بوده اند ولی با این حال
رعایت نظامنامه داخلی را نمی کنند زیرا
در ماده شصت و سوم مینویسد : اصلاحاتی
که در ضمن شور ثنائی پیشنهاد می شود
در صورتی که از طرف کمسیون ارجاع آن
خواسته نشود صاحب اصلاح بطور اختصار
آرا توضیح و استدلال می کند و فقط اعضاء
کمسیون حق جواب دارند پس از آن
مجلس در باب قبول توجه یا عدم قبول توجه
رای میدهد

سید الملک - بنده در آن اصلاح به
کمسیون فرستاده می شور
آقایان باسم ماده العاقبه پیشنهادی
می کنند و می بینم که رعایت این ماده را
نکند و یکساعت حرف میزنند این
است که برای تذکر این عرض را کردم
رئیس - دیگر از این چیزها
گذشته است باید رای بگیریم پیشنهاد آقای
مدرس ولی چون عده کافی نیست می ماند
برای بعد از تنفس

(در بنوع جلسه برای تنفس
تعطیل و پس از نیم ساعت
مجددا تشکیل)
(پیشنهاد آقای مدرس و جمعی
از نمایندگان بهرح ذیل
فراغت شد)
بعد از یکسال اجرائی این قانون کلیه
ملبوس اوقات کار مستخدمین در ادارات
کشوری اهم از لباس که از طرف دولت به
مستخدمین داده می شود و یا خود آنها تهیه
می کنند باید از منسوجات و مصنوعات
ایران باشد

رئیس - رای می گیریم بقابل توجه
بودن این ماده العاقبه آقایانی که این ماده
العاقبه را قابل توجه می دانند قیام
نمایند .

(اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد . آقای دست
غیب
دست غیب - بنده موافقم

هیچ مانعی برایش نمی بینم این قسمت را
هم عرض می کنم و بهر اریض خود خاتمه می
دهم فرمودند متفانی تجارت است که منع
کنیم تجار را از اینکه مال التجاره وارد
کنیم البته ما جلوی تجارت کسی را نمی گیریم
و تجارت هم آزاد است ولی ما هم آزادییم
که تحریم مگر ما مجبوریم که هر چه از
خارج می آورند بخریم مگر امروز اهالی
هندوستان که متاع انگلیسی را نمی خرند
جزو مستملکات انگلیسی نیستند ؟ آزادند
توی سرشان هم نمی توانند بزنند که حتما
مال التجاره آنها را بخرند حالا تجار هم آزادند
مال التجاره بیاورند ما هم آزادییم نمی خریم
اما اینکه می فرمایید اخلاقا باید ابتکار را
بکنند و با موعظه و نصیحت مردم را دلالت
کنند که خود مردم بشوق میروند یا و چه وطنی
را بخرند البته معلوم است ولی به تجربه
رسیده است که تا يك قانونی نباشد که مردم
را مجبور کند موعظه و نصیحت عملی نمیشود
اخلاق ما این است چه باید
کرد پس باید يك قانونی وضع کرد که
يك قسمت اجبار هم ضمیمه آنها بشود تا
عملی شود و بنده این قانون را خیلی خوب و
عملی می دانم

رئیس - آقای سید الملک
(اجازه)
سید الملک - بنده می بینم بعضی
از آقایان بسم الله دوسه دوره است که بسمت
نمایندگی مفتخر بوده اند ولی با این حال
رعایت نظامنامه داخلی را نمی کنند زیرا
در ماده شصت و سوم مینویسد : اصلاحاتی
که در ضمن شور ثنائی پیشنهاد می شود
در صورتی که از طرف کمسیون ارجاع آن
خواسته نشود صاحب اصلاح بطور اختصار
آرا توضیح و استدلال می کند و فقط اعضاء
کمسیون حق جواب دارند پس از آن
مجلس در باب قبول توجه یا عدم قبول توجه
رای میدهد

سید الملک - بنده در آن اصلاح به
کمسیون فرستاده می شور
آقایان باسم ماده العاقبه پیشنهادی
می کنند و می بینم که رعایت این ماده را
نکند و یکساعت حرف میزنند این
است که برای تذکر این عرض را کردم
رئیس - دیگر از این چیزها
گذشته است باید رای بگیریم پیشنهاد آقای
مدرس ولی چون عده کافی نیست می ماند
برای بعد از تنفس

(در بنوع جلسه برای تنفس
تعطیل و پس از نیم ساعت
مجددا تشکیل)
(پیشنهاد آقای مدرس و جمعی
از نمایندگان بهرح ذیل
فراغت شد)
بعد از یکسال اجرائی این قانون کلیه
ملبوس اوقات کار مستخدمین در ادارات
کشوری اهم از لباس که از طرف دولت به
مستخدمین داده می شود و یا خود آنها تهیه
می کنند باید از منسوجات و مصنوعات
ایران باشد

رئیس - رای می گیریم بقابل توجه
بودن این ماده العاقبه آقایانی که این ماده
العاقبه را قابل توجه می دانند قیام
نمایند .

(اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد . آقای دست
غیب
دست غیب - بنده موافقم

مطالباتشان تمام بشود که در نتیجه موافقت
کامل حاصل گردد که هم اختلاف کلمه
در مجلس حاصل نشود که زیاد صحبت کنند
هم این که از طرف هیئت مؤتلفه یکی دو
نفر انتخاب شوند که اگر يك اصلاحاتی
لازم می دانند یا بخواهند نسبت بخواهد
مذاکراتی کنند آنها بنام هیئت مؤتلفه
مذاکره کنند که يك نظم و ترتیبی در
مذاکرات باشد و نتیجه مطلوبه نیز حاصل
شود باین جهت بنده این اظهارات را از
طرف آقایان کردم دیگر بسته است بنظر
آقایان نمایندگان و چون خود بنده در
کمسیون بودم مطالبات کرده ام دیگر
لازم نمیدانم مطالباتی بکنم ولی آقایان
رفقا امروز شروع بمطالعه کرده اند حالا
اگر آقایان مایل باشند که در این لایحه در
نتیجه ۲۲ جلسه موافقت حاصل شود البته
موافقت خواهند کرد که از دستور امشب
خارج شود و اگر هم از دستور برداشته نشود
چون مذاکرات تمام نیست طبیعی است که در
کلیات مذاکره نخواهند کرد زیرا يك
کار نیهته نخواهد کرد

رئیس - آقای مدرس
(اجازه)
مدرس - اظهاراتی که آقای
تدین فرمودند بنده هم فی الجمله تصدیق
دارم لیکن اگر امان نظری لازم باشد که
در فرا کمسیونها بشود نسبت بخواهد
بود و نسبت باصل مسئله گمان نمی کنم يك
چیزی باشد که محتاج به تبادل آرا و افکار
بعقیده دارم که ما باید يك مطالعات و دقت هائی
زهدت از این در این قانون بعمل آید تا
موقمی که در مجلس مطرح میشود زیاد حرف
زنند بلکه با نهایت احتیاط در این قسمت
رای داده شود و بگذرد بهمین جهت بود
که دیروز که آقای رئیس الوزرا و بعضی
از آقایان نمایندگان که در کمسیون نفت
بودند بنده این موضوع را پیش بینی کرده
اظهار کردم و بالاخره آقای رئیس الوزرا
هم عقیده شان همین بود که بهتر است این
لایحه در فرا کمسیونها قبلا مطرح شود و يك
گذشته است منتها تا يك ساعت دیگر صحبت
کنیم که به بینیم آیا این امتیازا باید داده
و صلاح مملکت است که ابتکار بشود یا
خیر ؟ و اگر هم کسی مخالف با کسلیات
باشد عیب ندارد که امشب مخالفت خود را
اظهار کند زیرا اگر کسی شبهه داشته باشد
يك جلسه که تاخیر شود شبهه اش رفع نمیشود
برای اینکه اگر در این مدت یکسال شبهه اش
رفع شده است که شده و اگر هم رفع نشده
است که رفع نمیشود .

تدین - پس این چه چیز است ؟ وقتی
که شما قانونا نتوانستید ورود منسوجات
خارجی را بایران منع کنید طبعا منسوجات
خارجی بایران می آید وقتی که آمد چون
منسوجات ایران بدی است حتما آنها
ارزانتر خواهد بود و می شود يك اشخاصی
را مجبور کرد که يك جنس را که خوب و
ارزانتر است نخرند و يك جنسی را که بآن
مرغوبی نیست بپولاس است و بگوئیم است آن
را بخرند اما از نقطه نظر داخلی مگر اخلاق
خودمان را فراموش کرده ایم امروز اگر
قانون وضع کنید که تمام ایرانی ها خیر
بلکه فقط پانزده هزار نفر کرباس بپوشند
اگر کرباس که امروز ذرعی سی شاهی است
ذرعی پنج قران باشد شامسی نومان امروز
بفان ثبات می دهد از آن طرف با اندازه
کرباس گران می شود که باید ۲۵ تومانش
را برای لباس خود و اهل و عیالش خرج
کند مگر این که دولت بیاید و تجارت
منسوجات را از آزادی که دارد خارج کند
و خودش بدست بگیرد برای این که يك نرخ
مبینی روی این کرباس و برك بگذارد و
این قانون را ما نمی توایم بگذاریم برای
این که مخالف آزادی تجارت دنیا است
بعلاوه عملی نیست پس بهر طرف و خیال نمی
شود کار کرد بنده حقایق را عرض می کنم
و هیچ اهمیت نمی دهم باین که دو خارج جلوه
بدهند که من مخالف با منسوجات وطنی هستم
الآن هم اغلب لباس هائی که تن خود است
وطني است ولی قبلا عرض می کنم اگر ما
بخواهیم يك حرف هائی بزیم و يك فکر
هائی بکنیم باید راه عملیش را پیدا کنیم و
راه عملی شدنش آوردن کارخانه است وقتی

مدرس - بنده نسبت باین العاق
توضیح دارم .
رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله
(اجازه)
حاج شیخ اسدالله - بنده بر خلاف
آقای تدین عصبانی نمی شوم هر کس هم
هر قدر می خواهد در بین هر اریض
من حرف بزند ولی این قسمت اول را که
آقایان نمایندگان همه معترف هستند
و باید ملت ایران سعی کند برای ترویج و
بیشرفت صنایع وطنی خودش و توسعه دادن
بآنها که این بهران اقتصادی که در مملکت

تدین - پس این چه چیز است ؟ وقتی
که شما قانونا نتوانستید ورود منسوجات
خارجی را بایران منع کنید طبعا منسوجات
خارجی بایران می آید وقتی که آمد چون
منسوجات ایران بدی است حتما آنها
ارزانتر خواهد بود و می شود يك اشخاصی
را مجبور کرد که يك جنس را که خوب و
ارزانتر است نخرند و يك جنسی را که بآن
مرغوبی نیست بپولاس است و بگوئیم است آن
را بخرند اما از نقطه نظر داخلی مگر اخلاق
خودمان را فراموش کرده ایم امروز اگر
قانون وضع کنید که تمام ایرانی ها خیر
بلکه فقط پانزده هزار نفر کرباس بپوشند
اگر کرباس که امروز ذرعی سی شاهی است
ذرعی پنج قران باشد شامسی نومان امروز
بفان ثبات می دهد از آن طرف با اندازه
کرباس گران می شود که باید ۲۵ تومانش
را برای لباس خود و اهل و عیالش خرج
کند مگر این که دولت بیاید و تجارت
منسوجات را از آزادی که دارد خارج کند
و خودش بدست بگیرد برای این که يك نرخ
مبینی روی این کرباس و برك بگذارد و
این قانون را ما نمی توایم بگذاریم برای
این که مخالف آزادی تجارت دنیا است
بعلاوه عملی نیست پس بهر طرف و خیال نمی
شود کار کرد بنده حقایق را عرض می کنم
و هیچ اهمیت نمی دهم باین که دو خارج جلوه
بدهند که من مخالف با منسوجات وطنی هستم
الآن هم اغلب لباس هائی که تن خود است
وطني است ولی قبلا عرض می کنم اگر ما
بخواهیم يك حرف هائی بزیم و يك فکر
هائی بکنیم باید راه عملیش را پیدا کنیم و
راه عملی شدنش آوردن کارخانه است وقتی

مدرس - بنده نسبت باین العاق
توضیح دارم .
رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله
(اجازه)
حاج شیخ اسدالله - بنده بر خلاف
آقای تدین عصبانی نمی شوم هر کس هم
هر قدر می خواهد در بین هر اریض
من حرف بزند ولی این قسمت اول را که
آقایان نمایندگان همه معترف هستند
و باید ملت ایران سعی کند برای ترویج و
بیشرفت صنایع وطنی خودش و توسعه دادن
بآنها که این بهران اقتصادی که در مملکت

تدین - پس این چه چیز است ؟ وقتی
که شما قانونا نتوانستید ورود منسوجات
خارجی را بایران منع کنید طبعا منسوجات
خارجی بایران می آید وقتی که آمد چون
منسوجات ایران بدی است حتما آنها
ارزانتر خواهد بود و می شود يك اشخاصی
را مجبور کرد که يك جنس را که خوب و
ارزانتر است نخرند و يك جنسی را که بآن
مرغوبی نیست بپولاس است و بگوئیم است آن
را بخرند اما از نقطه نظر داخلی مگر اخلاق
خودمان را فراموش کرده ایم امروز اگر
قانون وضع کنید که تمام ایرانی ها خیر
بلکه فقط پانزده هزار نفر کرباس بپوشند
اگر کرباس که امروز ذرعی سی شاهی است
ذرعی پنج قران باشد شامسی نومان امروز
بفان ثبات می دهد از آن طرف با اندازه
کرباس گران می شود که باید ۲۵ تومانش
را برای لباس خود و اهل و عیالش خرج
کند مگر این که دولت بیاید و تجارت
منسوجات را از آزادی که دارد خارج کند
و خودش بدست بگیرد برای این که يك نرخ
مبینی روی این کرباس و برك بگذارد و
این قانون را ما نمی توایم بگذاریم برای
این که مخالف آزادی تجارت دنیا است
بعلاوه عملی نیست پس بهر طرف و خیال نمی
شود کار کرد بنده حقایق را عرض می کنم
و هیچ اهمیت نمی دهم باین که دو خارج جلوه
بدهند که من مخالف با منسوجات وطنی هستم
الآن هم اغلب لباس هائی که تن خود است
وطني است ولی قبلا عرض می کنم اگر ما
بخواهیم يك حرف هائی بزیم و يك فکر
هائی بکنیم باید راه عملیش را پیدا کنیم و
راه عملی شدنش آوردن کارخانه است وقتی

مدرس - بنده نسبت باین العاق
توضیح دارم .
رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله
(اجازه)
حاج شیخ اسدالله - بنده بر خلاف
آقای تدین عصبانی نمی شوم هر کس هم
هر قدر می خواهد در بین هر اریض
من حرف بزند ولی این قسمت اول را که
آقایان نمایندگان همه معترف هستند
و باید ملت ایران سعی کند برای ترویج و
بیشرفت صنایع وطنی خودش و توسعه دادن
بآنها که این بهران اقتصادی که در مملکت

تدین - پس این چه چیز است ؟ وقتی
که شما قانونا نتوانستید ورود منسوجات
خارجی را بایران منع کنید طبعا منسوجات
خارجی بایران می آید وقتی که آمد چون
منسوجات ایران بدی است حتما آنها
ارزانتر خواهد بود و می شود يك اشخاصی
را مجبور کرد که يك جنس را که خوب و
ارزانتر است نخرند و يك جنسی را که بآن
مرغوبی نیست بپولاس است و بگوئیم است آن
را بخرند اما از نقطه نظر داخلی مگر اخلاق
خودمان را فراموش کرده ایم امروز اگر
قانون وضع کنید که تمام ایرانی ها خیر
بلکه فقط پانزده هزار نفر کرباس بپوشند
اگر کرباس که امروز ذرعی سی شاهی است
ذرعی پنج قران باشد شامسی نومان امروز
بفان ثبات می دهد از آن طرف با اندازه
کرباس گران می شود که باید ۲۵ تومانش
را برای لباس خود و اهل و عیالش خرج
کند مگر این که دولت بیاید و تجارت
منسوجات را از آزادی که دارد خارج کند
و خودش بدست بگیرد برای این که يك نرخ
مبینی روی این کرباس و برك بگذارد و
این قانون را ما نمی توایم بگذاریم برای
این که مخالف آزادی تجارت دنیا است
بعلاوه عملی نیست پس بهر طرف و خیال نمی
شود کار کرد بنده حقایق را عرض می کنم
و هیچ اهمیت نمی دهم باین که دو خارج جلوه
بدهند که من مخالف با منسوجات وطنی هستم
الآن هم اغلب لباس هائی که تن خود است
وطني است ولی قبلا عرض می کنم اگر ما
بخواهیم يك حرف هائی بزیم و يك فکر
هائی بکنیم باید راه عملیش را پیدا کنیم و
راه عملی شدنش آوردن کارخانه است وقتی

مدرس - بنده نسبت باین العاق
توضیح دارم .
رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله
(اجازه)
حاج شیخ اسدالله - بنده بر خلاف
آقای تدین عصبانی نمی شوم هر کس هم
هر قدر می خواهد در بین هر اریض
من حرف بزند ولی این قسمت اول را که
آقایان نمایندگان همه معترف هستند
و باید ملت ایران سعی کند برای ترویج و
بیشرفت صنایع وطنی خودش و توسعه دادن
بآنها که این بهران اقتصادی که در مملکت

تدین - پس این چه چیز است ؟ وقتی
که شما قانونا نتوانستید ورود منسوجات
خارجی را بایران منع کنید طبعا منسوجات
خارجی بایران می آید وقتی که آمد چون
منسوجات ایران بدی است حتما آنها
ارزانتر خواهد بود و می شود يك اشخاصی
را مجبور کرد که يك جنس را که خوب و
ارزانتر است نخرند و يك جنسی را که بآن
مرغوبی نیست بپولاس است و بگوئیم است آن
را بخرند اما از نقطه نظر داخلی مگر اخلاق
خودمان را فراموش کرده ایم امروز اگر
قانون وضع کنید که تمام ایرانی ها خیر
بلکه فقط پانزده هزار نفر کرباس بپوشند
اگر کرباس که امروز ذرعی سی شاهی است
ذرعی پنج قران باشد شامسی نومان امروز
بفان ثبات می دهد از آن طرف با اندازه
کرباس گران می شود که باید ۲۵ تومانش
را برای لباس خود و اهل و عیالش خرج
کند مگر این که دولت بیاید و تجارت
منسوجات را از آزادی که دارد خارج کند
و خودش بدست بگیرد برای این که يك نرخ
مبینی روی این کرباس و برك بگذارد و
این قانون را ما نمی توایم بگذاریم برای
این که مخالف آزادی تجارت دنیا است
بعلاوه عملی نیست پس بهر طرف و خیال نمی
شود کار کرد بنده حقایق را عرض می کنم
و هیچ اهمیت نمی دهم باین که دو خارج جلوه
بدهند که من مخالف با منسوجات وطنی هستم
الآن هم اغلب لباس هائی که تن خود است
وطني است ولی قبلا عرض می کنم اگر ما
بخواهیم يك حرف هائی بزیم و يك فکر
هائی بکنیم باید راه عملیش را پیدا کنیم و
راه عملی شدنش آوردن کارخانه است وقتی

مدرس - بنده نسبت باین العاق
توضیح دارم .
رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله
(اجازه)
حاج شیخ اسدالله - بنده بر خلاف
آقای تدین عصبانی نمی شوم هر کس هم
هر قدر می خواهد در بین هر اریض
من حرف بزند ولی این قسمت اول را که
آقایان نمایندگان همه معترف هستند
و باید ملت ایران سعی کند برای ترویج و
بیشرفت صنایع وطنی خودش و توسعه دادن
بآنها که این بهران اقتصادی که در مملکت

تدین - پس این چه چیز است ؟ وقتی
که شما قانونا نتوانستید ورود منسوجات
خارجی را بایران منع کنید طبعا منسوجات
خارجی بایران می آید وقتی که آمد چون
منسوجات ایران بدی است حتما آنها
ارزانتر خواهد بود و می شود يك اشخاصی
را مجبور کرد که يك جنس را که خوب و
ارزانتر است نخرند و يك جنسی را که بآن
مرغوبی نیست بپولاس است و بگوئیم است آن
را بخرند اما از نقطه نظر داخلی مگر اخلاق
خودمان را فراموش کرده ایم امروز اگر
قانون وضع کنید که تمام ایرانی ها خیر
بلکه فقط پانزده هزار نفر کرباس بپوشند
اگر کرباس که امروز ذرعی سی شاهی است
ذرعی پنج قران باشد شامسی نومان امروز
بفان ثبات می دهد از آن طرف با اندازه
کرباس گران می شود که باید ۲۵ تومانش
را برای لباس خود و اهل و عیالش خرج
کند مگر این که دولت بیاید و تجارت
منسوجات را از آزادی که دارد خارج کند
و خودش بدست بگیرد برای این که يك نرخ
مبینی روی این کرباس و برك بگذارد و
این قانون را ما نمی توایم بگذاریم برای
این که مخالف آزادی تجارت دنیا است
بعلاوه عملی نیست پس بهر طرف و خیال نمی
شود کار کرد بنده حقایق را عرض می کنم
و هیچ اهمیت نمی دهم باین که دو خارج جلوه
بدهند که من مخالف با منسوجات وطنی هستم
الآن هم اغلب لباس هائی که تن خود است
وطني است ولی قبلا عرض می کنم اگر ما
بخواهیم يك حرف هائی بزیم و يك فکر
هائی بکنیم باید راه عملیش را پیدا کنیم و
راه عملی شدنش آوردن کارخانه است وقتی

مدرس - بنده نسبت باین العاق
توضیح دارم .
رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله
(اجازه)
حاج شیخ اسدالله - بنده بر خلاف
آقای تدین عصبانی نمی شوم هر کس هم
هر قدر می خواهد در بین هر اریض
من حرف بزند ولی این قسمت اول را که
آقایان نمایندگان همه معترف هستند
و باید ملت ایران سعی کند برای ترویج و
بیشرفت صنایع وطنی خودش و توسعه دادن
بآنها که این بهران اقتصادی که در مملکت

تدین - پس این چه چیز است ؟ وقتی
که شما قانونا نتوانستید ورود منسوجات
خارجی را بایران منع کنید طبعا منسوجات
خارجی بایران می آید وقتی که آمد چون
منسوجات ایران بدی است حتما آنها
ارزانتر خواهد بود و می شود يك اشخاصی
را مجبور کرد که يك جنس را که خوب و
ارزانتر است نخرند و يك جنسی را که بآن
مرغوبی نیست بپولاس است و بگوئیم است آن
را بخرند اما از نقطه نظر داخلی مگر اخلاق
خودمان را فراموش کرده ایم امروز اگر
قانون وضع کنید که تمام ایرانی ها خیر
بلکه فقط پانزده هزار نفر کرباس بپوشند
اگر کرباس که امروز ذرعی سی شاهی است
ذرعی پنج قران باشد شامسی نومان امروز
بفان ثبات می دهد از آن طرف با اندازه
کرباس گران می شود که باید ۲۵ تومانش
را برای لباس خود و اهل و عیالش خرج
کند مگر این که دولت بیاید و تجارت
منسوجات را از آزادی که دارد خارج کند
و خودش بدست بگیرد برای این که يك نرخ
مبینی روی این کرباس و برك بگذارد و
این قانون را ما نمی توایم بگذاریم برای
این که مخالف آزادی تجارت دنیا است
بعلاوه عملی نیست پس بهر طرف و خیال نمی
شود کار کرد بنده حقایق را عرض می کنم
و هیچ اهمیت نمی دهم باین که دو خارج جلوه
بدهند که من مخالف با منسوجات وطنی هستم
الآن هم اغلب لباس هائی که تن خود است
وطني است ولی قبلا عرض می کنم اگر ما
بخواهیم يك حرف هائی بزیم و يك فکر
هائی بکنیم باید راه عملیش را پیدا کنیم و
راه عملی شدنش آوردن کارخانه است وقتی

مدرس - بنده نسبت باین العاق
توضیح دارم .
رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله
(اجازه)
حاج شیخ اسدالله - بنده بر خلاف
آقای تدین عصبانی نمی شوم هر کس هم
هر قدر می خواهد در بین هر اریض
من حرف بزند ولی این قسمت اول را که
آقایان نمایندگان همه معترف هستند
و باید ملت ایران سعی کند برای ترویج و
بیشرفت صنایع وطنی خودش و توسعه دادن
بآنها که این بهران اقتصادی که در مملکت

تدین - پس این چه چیز است ؟ وقتی
که شما قانونا نتوانستید ورود منسوجات
خارجی را بایران منع کنید طبعا منسوجات
خارجی بایران می آید وقتی که آمد چون
منسوجات ایران بدی است حتما آنها
ارزانتر خواهد بود و می شود يك اشخاصی
را مجبور کرد که يك جنس را که خوب و
ارزانتر است نخرند و يك جنسی را که بآن
مرغوبی نیست بپولاس است و بگوئیم است آن
را بخرند اما از نقطه نظر داخلی مگر اخلاق
خودمان را فراموش کرده ایم امروز اگر
قانون وضع کنید که تمام ایرانی ها خیر
بلکه فقط پانزده هزار نفر کرباس بپوشند
اگر کرباس که امروز ذرعی سی شاهی است
ذرعی پنج قران باشد شامسی نومان امروز
بفان ثبات می دهد از آن طرف با اندازه
کرباس گران می شود که باید ۲۵ تومانش
را برای لباس خود و اهل و عیالش خرج
کند مگر این که دولت بیاید و تجارت
منسوجات را از آزادی که دارد خارج کند
و خودش بدست بگیرد برای این که يك نرخ
مبینی روی این کرباس و برك بگذارد و
این قانون را ما نمی توایم بگذاریم برای
این که مخالف آزادی تجارت دنیا است
بعلاوه عملی نیست پس بهر طرف و خیال نمی
شود کار کرد بنده حقایق را عرض می کنم
و هیچ اهمیت نمی دهم باین که دو خارج جلوه
بدهند که من مخالف با منسوجات وطنی هستم
الآن هم اغلب لباس هائی که تن خود است
وطني است ولی قبلا عرض می کنم اگر ما
بخواهیم يك حرف هائی بزیم و يك فکر
هائی بکنیم باید راه عملیش را پیدا کنیم و
راه عملی شدنش آوردن کارخانه است وقتی

مدرس - بنده نسبت باین العاق
توضیح دارم .
رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله
(اجازه)
حاج شیخ اسدالله - بنده بر خلاف
آقای تدین عصبانی نمی شوم هر کس هم
هر قدر می خواهد در بین هر اریض
من حرف بزند ولی این قسمت اول را که
آقایان نمایندگان همه معترف هستند
و باید ملت ایران سعی کند برای ترویج و
بیشرفت صنایع وطنی خودش و توسعه دادن
بآنها که این بهران اقتصادی که در مملکت

تدین - پس این چه چیز است ؟ وقتی
که شما قانونا نتوانستید ورود منسوجات
خارجی را بایران منع کنید طبعا منسوجات
خارجی بایران می آید وقتی که آمد چون
منسوجات ایران بدی است حتما آنها
ارزانتر خواهد بود و می شود يك اشخاصی
را مجبور کرد که يك جنس را که خوب و
ارزانتر است نخرند و يك جنسی را که بآن
مرغوبی نیست بپولاس است و بگوئیم است آن
را بخرند اما از نقطه نظر داخلی مگر اخلاق
خودمان را فراموش کرده ایم امروز اگر
قانون وضع کنید که تمام ایرانی ها خیر
بلکه فقط پانزده هزار نفر کرباس بپوشند
اگر کرباس که امروز ذرعی سی شاهی است
ذرعی پنج قران باشد شامسی نومان امروز
بفان ثبات می دهد از آن طرف با اندازه
کرباس گران می شود که باید ۲۵ تومانش
را برای لباس خود و اهل و عیالش خرج
کند مگر این که دولت بیاید و تجارت
منسوجات را از آزادی که دارد خارج کند
و خودش بدست بگیرد برای این که يك نرخ
مبینی روی این کرباس و برك بگذارد و
این قانون را ما نمی توایم بگذاریم برای
این که مخالف آزادی تجارت دنیا است
بعلاوه عملی نیست پس بهر طرف و خیال نمی
شود کار کرد بنده حقایق را عرض می کنم
و هیچ اهمیت نمی دهم باین که دو خارج جلوه
بدهند که من مخالف با منسوجات وطنی هستم
الآن هم اغلب لباس هائی که تن خود است
وطني است ولی قبلا عرض می کنم اگر ما
بخواهیم يك حرف هائی بزیم و يك فکر
هائی بکنیم باید راه عملیش را پیدا کنیم و
راه عملی شدنش آوردن کارخانه است وقتی

مدرس - بنده نسبت باین العاق
توضیح دارم .
رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله
(اجازه)
حاج شیخ اسدالله - بنده بر خلاف
آقای تدین عصبانی نمی شوم هر کس هم
هر قدر می خواهد در بین هر اریض
من حرف بزند ولی این قسمت اول را که
آقایان نمایندگان همه معترف هستند
و باید ملت ایران سعی کند برای ترویج و
بیشرفت صنایع وطنی خودش و توسعه دادن
بآنها که این بهران اقتصادی که در مملکت

تدین - پس این چه چیز است ؟ وقتی
که شما قانونا نتوانستید ورود منسوجات
خارجی را بایران منع کنید طبعا منسوجات
خارجی بایران می آید وقتی که آمد چون
منسوجات ایران بدی است حتما آنها
ارزانتر خواهد بود و می شود يك اشخاصی
را مجبور کرد که يك جنس را که خوب و
ارزانتر است نخرند و يك جنسی را که بآن
مرغوبی نیست بپولاس است و بگوئیم است آن
را بخرند اما از نقطه نظر داخلی مگر اخلاق
خودمان را فراموش کرده ایم امروز اگر
قانون وضع کنید که تمام ایرانی ها خیر
بلکه فقط پانزده هزار نفر کرباس بپوشند
اگر کرباس که امروز ذرعی سی شاهی است
ذرعی پنج قران باشد شامسی نومان

داخل شدند. مادامی که قوانین کاملی برای استخدام مستشاران نوشته نشده باشد بایستی حدود اختیارات آنها بتصویب مجلس برسد باین ملاحظه بنده عقیده دارم آنجا که نوشته می شود سمت استخدام اضافه شود (در حدود اختیارات آنها) چون اگر ما یک حدودی در خارج معین کرده بودیم وقتی مستشاران را معین می کردیم میدانستیم که باید همان اختیارات را داشته باشند ولی حالا که حدودی معین نکرده ایم بنده معتقدم که حدود اختیارات آنها نیز در این قانون معین شود.

رئیس - آقای سلیمان میرزا (اجازه)

سلیمان میرزا - بنده راجع باین مسئله عرضی ندارم فقط راجع بآنچه که آقای حائری زاده فرمودند در خصوص کتیراتی که از طرف آقای وحیدالملک بدون اسم پیشنهاد شده بود کمیسیون خارجه نظریه سابقه که در مجلس هست و باید اسم آن شخص را نوشته باشند در ذیل آن پیشنهاد نوشت چون اسم ندارد مراجعه دهند بعد از آنکه اسم پیدا کرد بکمیسیون مراجعه نمایند و چون بکمیسیون نیامده است نباید فعلا مطرح شود و این ترتیب همیشه خواهد بود زیرا مستخدم بدون اسم مصداق ندارد.

رئیس - آقای محمد هاشم میرزا (اجازه)

محمد هاشم میرزا - بنده تعجب می کنم فرضاً چیزی را که آقایان میفرمایند بدیهی است و سابقه هم دارد معذرت این که اشکال می فرمایند این جمله راجعه قانون نکنند چه چیز است؟ در صورتیکه همینطور که آقا می فرمایند اگر اسم را بدانیم روابط ما با مستخدمین خارجی زیادتر خواهد بود و ممکن است از خدمات آنها اطلاعاتی تحصیل کنیم باز می فرمایند در کمیسیون خارجه این سابقه هست بنده میدانم علت این اشکال می کنند چیست؟ وجهت این که مقصود آقای حائری زاده را روشن نمی کنند چه چیز است؟

مخبر - بنده مخالف نیستم اسم مستخدم در کتیرات نوشته شود اما در قانون ذکر کردن که اسم مستخدم نیز باید ذکر شود این یک چیز زائیدی است آقای حائری زاده می فرمایند همانطور که سمت مستخدم و مدت استخدام و ملیت مستخدم قید شده است خوب است اسم مستخدم هم ذکر شود و این معنی ندارد که سمت مستخدم حقوق سالیانه مستخدم و مدت استخدام او را معین کنید در صورتیکه اسم مستخدم را ندانیم برای یک چیز مبهمی بدیم و یک امر لغو زائیدی را نمی شود جزء قانون کرد

رئیس - آقای مساوات (اجازه)

مساوات - بنده نظریاتی را که آقای دولت آبادی فرمودند که حدود اختیارات را معین کنند لازم نمی دانم زیرا در ماده دوم شرط شده که این مستخدمی که این سمت را دارد نباید از قوانین موضوعه مملکتی تغلف کند و نباید داخل در سیاسیات بشود و نباید از اطاعت امر رئیس خود خارج شود دیگر نمی دانم چه اختیاراتی باقی می ماند بنابراین این بنده ماده دوم را کافی نمی دانم.

رئیس - مذاکرات آقایان را کافی می دانند؟ (جمعی گفتند کافی است)

محمد هاشم میرزا - اجازه بفرمائید بنده توضیح عرض کنم.

رئیس - توضیح توضیح دیگری می آورد.

محمد هاشم میرزا - بنده چه کنم.

رئیس - پیشنهادی از طرف آقای حائری زاده رسیده است قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم علاوه بر چهار فقره ساده اول اسم مستخدم به عنوان فقره پنجم اضافه شود.

حائری زاده

رئیس - آقای حائری زاده (اجازه)

حائری زاده - بنده نمی فهمم علت سوره تعبیر کردن آقای مخبر چیست؟ من نمی گویم برای مستخدم یک اسمی وضع کنیم یا این که مجلس رأی بدهد که اسم مستخدم مور باشد بنده معتقدم دولت باید

لايه را که بمجلس تقدیم می کند اسم آن مستخدم را نیز ذکر کند ما برای

آسمان قانون وضع نمی کنیم برای مملکت ایران و این آقایان وزراء قانون وضع می کنیم ما وزیر داریم که پیشنهاد میکند

یک نفر بلژیکی برای فلان اداره لازم است بدون اینکه اسم او را تعیین کند و وقتیکه

یک نفر وکیل بوزیر بگوید چرا اسم مستخدم را ننوشتی مگر ما او را بشناسیم جواب

می دهد قانونی که شما وضع کرده اید گفته است که ملیت مستخدم را معلوم کنید و معلوم

است که بلژیکی است و در سال فلان مبلغ حقوق میگیرد و ملتزمش هم کرده اند که در سیاست دخالت نکنند دیگر چه اعتراض

می توانید بوزیر بکنید حضرت والا شاهزاده سلیمان میرزا می فرمایند این مطلب سابقه دارد و ما رد کرده ایم ولی بنده عرض

می کنم قانون سابقه را از بین می برد ما باید برای مملکت قانون بنویسیم وقتی

که یک نفر وزیر یک نفر مستخدمی را بی اسم پیشنهاد می کند ما هم باید در وقت قانون

گذاری وزراء را مکلف سازیم که هر کس را که برای استخدام کتیرات می کنند اسم

او را ذکر کنند که ما از احوال او مطلع باشیم.

رئیس - آقای مساوات جزه کمیسیون هستید؟

مساوات - بلی.

رئیس - بفرمائید.

مساوات - بنده تعجب می کنم چرا این اسم آنقدر اهمیت پیدا کرده است که ما باید آنقدر صحبت بداریم اگر دولت

بفهمد چه می کند وقتی که یک کتیرات را می آورد نمی گوید شما بیک مفهوم کلی

رأی بدهید می آید می گوید یک نفر بلژیکی را که فلان اسم دارد شما باید کتیرات او

رأی بدهید. اسم یک چیز اساسی نیست که بشود داخل در عداد این چهار اصل که مدت استخدام و ملیت و سمت و حقوق است

قرارداد اینها چهار اصل اصیل هستند سایر چیزها از مسائل فرعی است و بالفرض اینکه

پیشنهاد گفته یک نفر بلژیکی بنده آنوقت می گویم بلژیکی نیست هلندی است لابد

باید اسمش را بگوئید تا همه بشناسیم حالا شما متوسل می شوید بیک سابقه که اینقدر

اهمیت نباید داد.

رئیس - رأی می گیریم بپیشنهاد آقای حائری زاده

حائری زاده - وقتی که آقای مخبر قبول نمی کنند من پس میگیرم

رئیس - آقایانی که ماده اول را تصویب می کنند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده دوم قرائت می شود

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده دوم - پس از تصویب فقرات مزبوره در ماده اول باید شرایط را دولت

تعیین و کتیرات را امضاء نماید و در هر کتیرات باید دولت بموجب ماده صریحی

قید نماید که مداخله در امور سیاسی و تغلف از قوانین مملکتی و نظامات داخلی اداری

موجب نقض کتیرات بدون هیچگونه حقی برای مستخدم متغلف خواهد بود

رئیس - مخالفی ندارد؟ (گفته شد خیر)

رئیس - آقایانی که ماده دوم را تصویب می کنند قیام فرمایند

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. جلسه را ختم می کنیم جلسه آتی فردا دو بفروردین دستور

لايه فقط شمال آقای محمد ولی میرزا (اجازه)

محمد ولی میرزا - بنده استدعا دارم که فردا لایحه راجع بمساعده باهالی

ارومیه جزو دستور بشود و بیش از این ممتل نکنند و تقاضا می کنم آقایان نمایندگان

موافقت بفرمایند که این لایحه جزو دستور بشود.

رئیس - در این باب مخالفی نیست (گفتند خیر)

رئیس - جزو دستور می شود. (مجلس سه ساعت و نیم از شب گذشته ختم شد)

رئیس مجلس - مؤتمن الملک

جلسه ۱۶۹

صورت مشروح مجلس یوم پنجشنبه بیست و چهارم عقرب ۱۳۰۱ مطابق بیست و ششم ربیع الاول ۱۳۴۱ مجلس یکسوم و ربع قبل از غروب بریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل گردید.

صورت مجلس یوم چهارشنبه بیست و سوم عقرب را آقای امیر ناصر قرائت نمودند.

رئیس - صورت جلسه ایران ندارد؟

آقای محقق العلماء (اجازه)

محقق العلماء - بنده کتابی از ریاست اجازه خواسته بودم و در صورت مجلس بنده را غایب بی اجازه نوشته اند.

رئیس - رئیس کمیسیون فرمایند چه جواب می دهد.

آقا سید یعقوب - اجازه نامه این به کمیسیون نرسیده است.

محقق العلماء - توسط آقای امین الشریعه فرستادم.

امین الشریعه - اجازه ایشان از بنده بود فراموش کردم به کمیسیون بفرستادم و حاضر است.

(آقای مستشار السلطنه لایحه ارومه را بشرح ذیل قرائت نمودند)

لایحه پیشنهادی دولت نمره ۱۷۱۲ راجع بخرابی صفحات ارومه و سلب اسلحه سلدوز و انزاب و یک قسمت از قراخون را کمیسیون بودجه تحت مطالعه و وقت آورده مواد سه گانه ذیل را تصدیق برای تصویب بمجلس شورای ملی مینمایند:

ماده ۱ - مبلغ پانصد هزار تومان بدولت اعتبار داده می شود که بترتیب مقتضی بدانند بطور قرض بمالک و اهالی قارت زده ارومه و سلب اسلحه و انزاب و یک قسمت از قراخون که به آبادی املاک خود نباشند پرداخت شود که از تاریخ اول میزان ۱۳۰۳ در ظرف دو سال بچهار قسط بدولت مسترد گردد.

ماده ۲ - مجال چهار هزار هزار غله بزارهین و دماقین نقاط مذکور در مستقیماً و با واسطه مالکین برای بکار معیشت مجاناً و بلاعوض داده شود باستثناء اشخاصی که قادر بر آبادی املاک هستند.

ماده ۳ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۴ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۵ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۶ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۷ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۸ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۹ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۱۰ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۱۱ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۱۲ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۱۳ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۱۴ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۱۵ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۱۶ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۱۷ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۱۸ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۱۹ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب

ماده ۲۰ - کلیه مالیاتهای صفحات ارومه و سلب اسلحه و انزاب